

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2023-12-05

Diarienummer:
AMN-2023-00386

Handläggare:
Moa Hast

Verksamhetsuppföljning civilsamhället december 2023

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Enligt verksamhetsplanen 2023 ska verksamhetsuppföljning arbetsmarknad ske i samband med nämndsammanträdet i december. Uppföljningen är en del i nämndens systematiska arbete för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden.

Vid nämndsammanträdet i december redovisas förutsättningarna för arbetsmarknadsnämndens samverkan med civilsamhället. Ändamålet med arbetsmarknadsnämndens föreningsbidrag är att stödja verksamhet som undanröjer risker för arbetslöshet och bidrar till egenmakt och försörjning. Nämnden har fyra föreningsbidragsformer och samverkan med civilsamhället är en viktig del i nämndens områdesarbete.

Beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningen.

Beslutet i sig har inga konsekvenser utifrån barn-, jämställdhets- och näringslivsperspektiv. Däremot kan nämndens samverkan med och stöd till föreningslivet ha positiv påverkan för främst ett jämställt arbetsmarknadsinträde.

Exempelvis kan nämndens stöd till civilsamhället främja inkludering i samhällsgemenskapen, motverka arbetslöshet samt leda till att såväl män som kvinnor i utsatt position förbättrar sina möjligheter till arbete och studier genom ny kunskap och nya sociala nätverk. I förlängningen torde det få positiva konsekvenser för barn som bland annat får se sina föräldrar gå till ett arbete eller att det går en utbildning.

Föredragning

I uppföljningen redovisas förutsättningarna för arbetsmarknadsnämndens samverkan med civilsamhället som inom Uppsala kommun ofta benämns som föreningslivet.

Uppsala kommun ser föreningslivet och det fria kulturlivet som en viktig aktör för ett välfungerande samhälle, och vill uppmuntra till engagemang, delaktighet och samverkan för att gemensamt stärka demokrati, social hållbarhet och folkhälsa för kommunens invånare.

Uppsala kommuns samverkan med föreningslivet och det fria kulturlivet ska förstärka och komplettera den verksamhet som kommunen bedriver. Samverkan sker även för att prova nya verksamheter, utveckla nya metoder i redan etablerade verksamheter, och stimulera till nyskapande lösningar.

Uppsala kommuns samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet sker inom de ramar kommunallagen sätter. Övrig svensk lagstiftning, Uppsala kommuns överenskommelse med föreningslivet, policys och riktlinjer ska stödja den inriktning som Uppsala kommun fastställt i Mål och budget, planer och program.

Föreningslivet har många olika roller i samhällsutvecklingen. Exempelvis erbjuder det en mötesplats för människor där möjlighet finns att diskutera och bilda opinion. Föreningslivet kan även ge röst för olika gruppers behov, värderingar och intressen samt en servicegivare, där organisationer ger sina medlemmar eller invånare i allmänhet service utan att ta emot full ersättning. Föreningslivet roll kan även vara att sprida information och arrangera aktiviteter och mötesplatser samt att anordna organiserad verksamhet för specifika målgrupper.

Föreningsliv och kommun har flera olika sätt att samverka. Det kan handla om finansiellt bidrag till en specifik verksamhet eller organisation, att vara samarbetspartner i utförande av välfärdstjänster, eller dialogpartner kring verksamhetsutveckling. Samverkansformerna är främst nätverk, föreningsbidrag, Idéburet offentligt partnerskap (IOP) och upphandling av varor och tjänster.

Den kommunövergripande styrningen sker genom Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet, KSN-2021-01382 samt genom Riktlinje för föreningsbidrag och bidrag till fria kulturlivet, KSN-2020-01382.

Arbetsmarknadsnämnden har sedan 2021 nya nämndspecifika riktlinjer för föreningsbidrag med en tydlig arbetsmarknadsinriktning. Se **bilaga 1**.

Ändamålet med arbetsmarknadsnämndens föreningsbidrag är att stödja verksamhet som undanröjer risker för arbetslöshet och bidrar till egenmakt och självförsörjning. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor som står utanför arbetsmarknaden eller riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden är i fokus.

Arbetsmarknadsinriktningen främjar inkludering i samhällsgemenskapen, motverkar arbetslöshet samt leder till att människor i utsatt position på arbetsmarknaden förbättrar sina möjligheter till arbete och studier.

Arbetsmarknadsnämnden har fyra föreningsbidragsformer:

1. Verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser
2. Verksamhetsbidrag för integrations- och arbetsmarknadsinsatser inom etnisk förening
3. Verksamhetsbidrag för arbetsintegration
4. Utvecklings- och projektbidrag inom samverkanslösning

Verksamhetsbidrag för integrations- och arbetsmarknadsinsatser inom etnisk förening har också särskilda kriterier beslutade av nämnden, AMN-2022-00073.

Arbetsmarknadsnämnden kan också ingå ett idéburet offentligt partnerskap, IOP, med en eller flera föreningar. IOP är en samverkansmodell mellan det offentliga och den idéburna sektorn som möjliggör problemlösning för ett hållbart samhälle. Med andra ord ett formellt samarbete där kommunen och en förening ser att de tillsammans kan lösa en specifik utmaning. Ett IOP innebär att både kommun och förening ser ett mervärde av dialog och samverkan samt är beredda att satsa egna resurser. Arbetsmarknadsnämnden ingår i tre IOPer med Uppsala rödakorskrets, NybyVision och Studieförbundet Uppsala-Västmanland.

Samverkan med civilsamhället är en viktig del i nämndens områdesarbete. Det innebär att civilsamhällets är delaktiga i hela processen, från när utmaningar och behov identifieras till att söka lösningar, och genomföra aktiviteter.

För att en förening ska kunna söka och beviljas bidrag från Uppsala kommun behöver föreningen först bli en så kallad godkänd aktör. Aktören ska exempelvis främja mänskliga rättigheter och motverka rasism och diskriminering utifrån kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, ålder eller funktionsnedsättning, och arbeta för ett inkluderande och öppet samhälle där alla har samma rättigheter och möjligheter.

Föreningen lämnar in senaste årsmöteshandlingar, ekonomisk redovisning och stadgar, vilka ska uppfylla ställda krav. Genom processen försäkras sig kommunen om att den sökande aktören är demokratisk och har en fungerande ekonomi.

Prioriteringar i bidragshanteringen görs utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme. Verksamhet som täcks av bidrag från annan bidragsgivare kan inte beviljas stöd från arbetsmarknadsnämnden.

Arbetsmarknadsnämndens budget för föreningsbidrag är relativt flexibel då en större del belastar budgetposten arbetsmarknadsinsatser. Utifrån nämndens behov och åtaganden i verksamhetsplanen kan budgeten vara följsam på så sätt att nämnden kan välja att uppnå vissa mål genom att insatser genomförs inom civilsamhället, i stället för i egen regi eller genom upphandling. Arbetsmarknadsnämnden får årligen ett tillskott genom Mål och budget som är märkt Kultur, övrigt (31) för Allmänskulturell verksamhet, för 2024 är summan 2 159 000 kronor. Det kommunala bidraget ska täcka kostnader som nämnden har gällande stöd till etniska föreningar, den budgetposten omfattar dock aldrig mer än 500 000 kronor, de senaste åren något mindre än så.

Kvarvarande stöd används för andra verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser. Nämnden fördelas även ett kommunbidrag om 2 200 000 kronor för stöd som fördelas genom utvecklings- och projektbidrag. Utöver medel för arbetsmarknadsinsatser fördelas 250 000 kronor från vuxenutbildningens budget.

2023 omfattade arbetsmarknadsnämndens utbetalningar för IOP och föreningsbidrag totalt 18 979 000 kronor, fördelat på 11 184 000 kronor för tre IOPer, verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser omfattade 2 395 000 kronor, verksamhetsbidrag för integrations- och arbetsmarknadsinsatser inom etnisk förening omfattade 326 000 kronor, verksamhetsbidrag för arbetsintegration omfattade 1 077 000 kronor och Utvecklings- och projektbidrag inom samverkanslösning omfattade 3 997 000 kronor.

Beslut om föreningsbidrag fattas av nämnd eller enligt nämndens delegationsordning.

Arbetsmarknadsnämnden har via förvaltningen kontinuerlig dialog med de aktörer som erhåller föreningsbidrag. Om aktören bryter mot de principer och kriterier som finns i policy för samverkan med föreningslivet och det fria kulturlivet, eller de krav som finns i anvisningen, så vidtas åtgärder. Efter avslutad verksamhet sker en skriftlig redovisning.

Under våren 2024 kommer all föreningsbidragshantering att digitaliseras och alla föreningsbidrag kommer att handläggas via ett kommungemensamt IT-system.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 5 december 2023
- Bilaga 1, Arbetsmarknadsnämndens riktlinje för föreningsbidrag (AMN-2021-00354)

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Arbetsmarknadsnämnden

Dokumentansvarig:
Arbetsmarknadsdirektör

Datum:
2021-11-12

Diarienummer:
AMN-2021-00354

Arbetsmarknadsnämndens riktlinje för föreningsbidrag

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Arbetsmarknadsnämndens riktlinje för föreningsbidrag.....	3
Arbetsmarknadsnämndens olika föreningsbidrag	3
Nämndens övergripande krav och bedömningskriterier	4
Krav	4
Bedömningskriterier	4
Verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser.....	5
Om bidraget	5
Krav	5
Bedömningskriterier	5
Verksamhetsbidrag för integrations- och arbetsmarknadsinsatser inom etnisk förening	5
Om bidraget	5
Krav	5
Bedömningskriterier	6
Verksamhetsbidrag för arbetsintegration.....	6
Om bidraget	6
Krav	6
Bedömningskriterier	6
Utvecklings- och projektbidrag inom samverkanslösning	7
Om bidraget	7
Krav	7
Bedömningskriterier	7
Övergripande information	7
Digitalt bidragssystem	7
Anvisning	7
Uppföljning och redovisning.....	8
Beslut	8
Ansvar	8
Relaterade dokument.....	8

Inledning

Riktlinjen utgår från policy för samverkan med föreningslivet och det fria kulturlivet, samt kommunövergripande riktlinje för föreningsbidrag. Dessa dokument skapar en samlad styrning för kommunens samverkan med aktörer i föreningslivet/fria kulturlivet. En samlad styrning ger förutsättningar att ta steg mot ökad kvalitet och effektivitet i hantering av föreningsbidrag samt ökad transparens och en bedömning utifrån likvärdiga kriterier. Detta är en ambition som Uppsala kommun uttryckt i lokal överenskommelse med aktörer i föreningslivet/fria kulturlivet.

Syftet med en nämndspecifik riktlinje för bidrag är att utifrån de kommungemensamma styrdokumenterna förtydliga och redogöra för vilka nämndspecifika krav och bedömningskriterier som finns för olika bidragstyper.

Arbetsmarknadsnämndens riktlinje för föreningsbidrag

Ändamålet med arbetsmarknadsnämndens föreningsbidrag är att stödja verksamhet som undanröjer risker för arbetslöshet och bidrar till egenmakt och självförsörjning. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor som står utanför arbetsmarknaden eller riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden är i fokus. Arbetsmarknadsinriktningen främjar inkludering i samhällsgemenskapen, motverkar arbetslöshet samt leder till att människor i utsatt position på arbetsmarknaden förbättrar sina möjligheter till arbete och studier.

Via föreningslivet kan målgrupper nås som inte kommunen möter. Föreningslivets verksamheter kompletterar den verksamhet nämnden bedriver inom arbetsmarknadsområdet. Inom föreningslivet identifieras behov och initiativ tas för en positiv samhällsutveckling.

Arbetsmarknadsnämndens olika föreningsbidrag

- Verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser
- Verksamhetsbidrag för integrations- och arbetsmarknadsinsatser inom etnisk förening
- Verksamhetsbidrag för arbetsintegration
- Utvecklings- och projektbidrag inom samverkanslösning

Arbetsmarknadsnämnden fördelar bidrag främst till ideella föreningar. Bidrag kan i undantagsfall även ges till trossamfund, stiftelser (icke vinstdrivande), ekonomiska föreningar, handelsbolag, enskild firma och aktiebolag utan vinstutdelning. Dessa undantagsfall handlar för arbetsmarknadsnämnden främst om arbetsintegrerande sociala företag. Innan en aktör, som inte är en ideell förening, erhåller bidrag kommer en konsekvensanalys genomföras med hänsyn till kommunallagen.

Aktören som söker bidrag ska ha sitt säte i Uppsala kommun eller så ska den verksamhet som aktören söker bidrag för bedrivs eller komma att bedrivs i Uppsala kommun. Endast en aktör som är en juridisk person med organisationsnummer kan erhålla föreningsbidrag.

Prioriteringar i bidragshanteringen görs utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme. Verksamhet som täcks av bidrag från annan bidragsgivare kan inte beviljas stöd från arbetsmarknadsnämnden.

Nämndens övergripande krav och bedömningskriterier

Krav

- Föreningens verksamhet ska främja inkludering i samhällsgemenskapen, motverka arbetslöshet samt leda till att människor i utsatt position på arbetsmarknaden förbättrar sina möjligheter till arbete och studier.
- Föreningens verksamhet ska vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde alternativt komplettera nämndens egen verksamhet.
- Föreningens verksamhet ska harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.

Bedömningskriterier

När nämnden beslutar vilka ansökningar som ska beviljas bedömer nämnden idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter. Ansökan bedöms utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Vidare bedömer nämnden om

- bidragets storlek är rimligt i förhållande till förväntad effekt
- verksamheten har ett innovationsperspektiv
- ideella insatser görs
- plan finns för implementering av resultat och erfarenheter

Nämnden bedömer också hur väl föreningen arbetar med

- tillgänglighet för alla
- likabehandling
- jämställdhet
- inflytande
- delaktighet
- egenmakt
- integration
- mångfald
- barns rättigheter och uppfyllande av barnkonventionen (där det är aktuellt)

Verksamhetsbidrag för arbetsmarknadsinsatser

Om bidraget

Bidraget ska stödja verksamhet som främjar inkludering i samhällsgemenskapen, motverkar arbetslöshet samt leder till att människor i utsatt position på arbetsmarknaden förbättrar sina möjligheter till arbete och studier.

Bidraget ska vara stärkande, främjande och förebyggande för människor som står utanför arbetsmarknaden eller riskerar att hamna utanför arbetsmarknaden.

Krav

Aktören som söker bidrag ska vara en ideell förening och ha sitt säte i Uppsala kommun alternativt ska den verksamhet som aktören söker bidrag för bedrivas i Uppsala kommun.

Bedömningskriterier

När nämnden beslutar vilka ansökningar som ska beviljas bedömer nämnden idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter utifrån vad som beskrivs i övergripande bedömningskriterier. Ansökan bedöms utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Verksamhetsbidrag för integrations- och arbetsmarknadsinsatser inom etnisk förening

Om bidraget

Bidraget ska stödja verksamhet i etniska föreningar som genom arbete med språk, kultur, identitet och delaktighet främjar inkludering i samhällsgemenskapen och motverkar arbetslöshet. Verksamheten ska leda till att människor i utsatt position på arbetsmarknaden förbättrar sina möjligheter till arbete och studier.

Bidraget består av tre delar; ett grundbidrag, ett rörligt belopp som beror på antal betalande medlemmar över 19 år och ett belopp som beräknas utifrån områdesarbete och samverkan med andra aktörer.

Krav

Aktören som söker bidrag ska vara en ideell förening som är bildad på etnisk grund där en majoritet av medlemmarna har sitt ursprung i ett utomnordiskt land. Föreningen ska ha minst 25 betalande medlemmar över 19 år och arbeta med språk, kultur, identitet och delaktighet i samhället. Medlemsavgiften ska vara minst 100 kronor per år och medlem. Föreningen ska vara partipolitiskt och religiöst obunden. Föreningen ska vara öppen för alla intresserade och ha sitt säte i Uppsala kommun. Föreningen ska bedriva allmännyttig verksamhet och ha regelbundna återkommande sammankomster för medlemmarna utöver styrelsemöten.

Föreningen ska inte vara inriktad på särskilda verksamhetsområden där andra nämnder har särskilt ansvar.

Bedömningskriterier

Föreningen kan beviljas ytterligare bidrag om föreningen

- bedriver utåtriktad verksamhet av betydelse i av nämnden prioriterad stadsdel
- samverkar med ett studieförbund
- är med i en paraplyorganisation
- har ett dokumenterat samarbete med andra ideella organisationer
- har ett dokumenterat samarbete med näringslivet
- har ett dokumenterat samarbete med arbetsgivarorganisationer och/eller arbetstagarorganisationer

Verksamhetsbidrag för arbetsintegration

Om bidraget

Bidraget ska stödja samhällsbärande verksamhet i sociala företag som främjar inkludering i samhällsgemenskapen, motverkar arbetslöshet samt leder till att människor i utsatt position på arbetsmarknaden förbättrar sina möjligheter till arbete och studier. Verksamhet som bidrar till egenmakt och självförsörjning är i fokus.

Krav

Aktören som söker bidrag ska vara ett arbetsintegrerande socialt företag som har sitt säte i Uppsala och vars främsta syfte är social och yrkesmässig integration av personer med funktionsvariation eller av personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden.

Innan en aktör, som inte är en ideell förening, erhåller bidrag kommer en konsekvensanalys genomföras med hänsyn till kommunallagen.

Bedömningskriterier

När nämnden beslutar vilka ansökningar som ska beviljas bedömer nämnden idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter utifrån vad som beskrivs i övergripande bedömningskriterier. Ansökan bedöms utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Utvecklings- och projektbidrag inom samverkanslösning

Om bidraget

Bidraget ska stödja verksamhet som genom samverkan främjar inkludering i samhällsgemenskapen, motverkar arbetslöshet samt leder till att människor i utsatt position på arbetsmarknaden förbättrar sina möjligheter till arbete och studier. Ett ärende om bidrag ur detta anslag kan initieras av nämnden eller av utomstående organisation. Bidraget ges till den utomstående organisationens kostnader.

Krav

Aktören som söker bidrag ska vara en ideell förening, bidraget kan i undantagsfall även ges till trossamfund, stiftelser (icke vinstdrivande), ekonomiska föreningar, handelsbolag, enskild firma och aktiebolag utan vinstutdelning. Innan en aktör, som inte är en ideell förening, erhåller bidrag kommer en konsekvensanalys genomföras med hänsyn till kommunallagen.

Aktören ska ha sitt säte i Uppsala kommun alternativt ska den verksamhet som aktören söker bidrag för bedrivas i Uppsala kommun.

Någon av nämndens verksamheter ska vara en aktiv samverkanspart i verksamheten eller projektet. Föreningen ska uppge en vidtalad referent inom nämnd eller förvaltning.

Bedömningskriterier

När nämnden beslutar vilka ansökningar som ska beviljas bedömer nämnden idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter utifrån vad som beskrivs i övergripande bedömningskriterier. Ansökan bedöms utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Övergripande information

Digitalt bidragssystem

Föreningsbidragen hanteras i ett digitalt bidragssystem. För att en förening ska kunna söka bidrag från arbetsmarknadsnämnden behöver föreningen ha ett konto och vara godkänd som bidragssökande aktör, enligt särskild ordning.

Anvisning

För varje bidrag nämnden utlyser ska en anvisning tas fram av förvaltningen som följer överenskommen mall för anvisning för föreningsbidrag. Innehåll i anvisning ska följa kommunövergripande styrdokument, och denna nämndriktlinje.

Ansökningstid och budgetram anslås i anvisningen som publiceras i det digitala bidragssystemet.

Uppföljning och redovisning

Arbetsmarknadsnämnden har kontinuerlig dialog med de aktörer som erhåller bidrag. Detta sker både via e-post, digitala möten, telefonsamtal, uppföljande besök och slumpmässiga kontroller.

Om aktören bryter mot de principer och kriterier som finns i policy för samverkan med föreningslivet och det fria kulturlivet, eller de krav som finns i anvisningen, så kommer åtgärder vidtas.

Efter avslutad verksamhet sker redovisning i det digitala bidragssystemet. Fleråriga bidrag ska redovisas årligen.

Beslut

Beslut fattas av nämnd eller enligt nämndens delegationsordning och meddelas föreningen via det digitala bidragssystemet, via brev eller genom e-post.

Ansvar

Arbetsmarknadsnämnden ansvarar för att följa upp och uppdatera riktlinjen.

Relaterade dokument

- Lokal överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018–2023
- Policy för samverkan med aktörer i föreningslivet och det fria kulturlivet
- Riktlinje för föreningsbidrag och bidrag till fria kulturlivet